

Jaarverslag

Milieu-Uitvoeringsprogramma 2013

Samen op weg naar een
DUURZAAM
VELDHOVEN

Vastgesteld, B&W 11 maart 2014

I/19

Vastgesteld B&W, 11 maart 2014

UPLnaam: Milieu/Evaluatie MUP 2013

Afdelingsnaam: Omgevingszaken

Voorwoord

CO₂ uitstoot gedaald!

Ik heb goed nieuws! In de periode 2008-2011 is de CO₂-uitstoot in Veldhoven met ruim 15% gedaald! Ook op de landelijk duurzaamheidsmeter scoort gemeente Veldhoven goed met een 19^e plaats. We zijn op de goede weg naar een duurzaam Veldhoven in 2030! Een deel van de CO₂-daling komt voort uit de economische crisis, maar duidelijk is dat burgers en bedrijven in Veldhoven zich steeds meer inzetten om hun eigen bijdrage te leveren aan een duurzaam klimaat. Daar ben ik erg blij mee.

'Veldhoven bespaart energie'

Speciaal wil ik hier 'Veldhoven bespaart energie' onder uw aandacht brengen. Dit project is in 2013 gestart op initiatief van het bedrijfsleven met als doel om (particuliere) woningen duurzaam te renoveren. Hiermee verbruiken bewoners minder energie, wekken vaak zelf energie op en hebben een comfortabelere woning. Weet u dat een gemiddeld huishouden een maandsalaris per jaar uitgeeft aan energiekosten? Dit geld kan u beter steken in het verduurzamen van uw woning, zodat u structureel lagere energielasten heeft.

Inzet op duurzame energie

Ook op het gebied van duurzame energie zijn stappen gezet in 2013. Er verschijnen in Veldhoven steeds meer zonnepanelen, op woningen, bedrijven, maar ook op bijvoorbeeld de zonnekade langs de Gender. Ik hoop dat de komende jaren nog veel meer bewoners en bedrijven besluiten om over te stappen op duurzame energie. Op onze zonnekaart kunt u nagaan of zonne-energie voor uw woning rendabel is. Ook kunt u contact opnemen met de Stichting 'Morgen groene Energie' die in 2014 aan de slag gaat in Veldhoven. Door collectieve inkoop kan u mogelijk goedkoper uit zijn voor de aanschaf van duurzame energie.

Energiebespaarlening

Veel bewoners hebben nog gebruik kunnen maken van de gemeentelijke subsidieregeling om zonnepanelen aan te schaffen. De raad heeft inmiddels de regeling ingetrokken. Het Energieakkoord dat landelijk is afgesloten maakt het mogelijk dat tegen een gunstig tarief een lening kan worden afgesloten voor duurzame investeringen in de woning. Kijkt u voor meer informatie op www.ikinvesteerslim.nl.

Duurzaam gedrag

Zelf heb ik meegedaan aan de wedstrijd duurzaamste wethouder van Brabant. Samen met

mijn gezin heb ik een besparing van 26 % op het elektriciteitsverbruik weten te bereiken. Als je goed let op je verbruik (bijvoorbeeld met gebruik van een slimme meter of wattcher) en alle kamers in je huis een keer goed doorloopt, valt er nog heel wat te besparen in huis. Met een paar kleine investeringen in bijvoorbeeld lampen of schakelaars is nog meer resultaat te halen. Ik kan het u aanraden.

Afvalinzamelproef

In 2013 is gestart met de afvalinzamelproef in Meerveldhoven en Zeelst. Politiek een hot item en ook bij sommige bewoners riep het initiatief weerstand op. Wij hebben heel erg ons best gedaan om een goede oplossing te bieden voor knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van incontinentiemateriaal. Inmiddels kunnen we melden dat de hoeveelheid restafval met 50% verminderd is in de proefwijk. Een resultaat dat ver boven verwachting is! De volgende uitdaging is om minder vervuiling in de grondstoffenbak te krijgen, hierdoor kunnen de kosten van de sortering behoorlijk dalen. Ik ben blij met de inzet van de bewoners in deze wijken en hoop ook dat ze in 2014 op de goede wijze hun afval blijven sorteren. Het levert ons allen uiteindelijk nieuwe grondstoffen op, een lagere CO₂-uitstoot en lagere kosten voor afvalverwerking.

Meld duurzame ideeën!

Met de verkiezingen in het zicht, hoop ik dat het nieuwe college zich blijft inzetten voor een duurzaam Veldhoven. Een goed voorbeeld doet goed volgen! Heeft u zelf duurzame ideeën of initiatieven schroom dan niet om contact op te nemen met de gemeente. Wij geven u graag advies.

Nicole Ramaekers
Wethouder milieuvan Veldhoven

Samenvatting

In het Milieu-Uitvoeringsprogramma 2013 zijn 17 acties opgenomen. In deze evaluatie wordt de uitvoering van deze acties beschreven. Samengevat zijn van de 17 acties er:

- ◆ 14 volledig uitgevoerd
- ◆ 1 bijna uitgevoerd
- ◆ 1 deels uitgevoerd
- ◆ 1 nauwelijks uitgevoerd
- ◆ 0 niet uitgevoerd.

In onderstaand overzicht is dit nader uitgewerkt:

Werkplan	Naam actie	Uitvoering				
		Volledig	Bijna	Deels	Nauwelijks	Nee
1 Milieu Uitvoeringsprogramma		■				
1 Regionaal milieuoverleg		■				
2 Interne milieuzorg			■			
2 Duurzaam inkopen		■				
3 Klimaatneutrale gemeente		■				
3 Alternatief duurzaam vervoer				■		
3 Duurzaamheidsscan Habraken					■	
3 DE-subsidie		■				
4 Biodiversiteit		■				
5 Duurzaamheidscommunicatie		■				
6 Milieuparticipatie		■				
7 Afvalbeheersplan		■				
8 Bodemtaken		■				
9 Externe Veiligheid		■				
10 Geluid		■				
10 Luchtkwaliteit		■				
11 Ruimtelijke plannen		■				

Greenkids bezoeken biologische boerderij

In de evaluatie zelf wordt inhoudelijk ingegaan op de uitvoering van de acties. Gesteld kan worden dat het merendeel van de acties volgens planning is uitgevoerd. Van de acties die niet volledig zijn uitgevoerd is over het algemeen een goede verklaring voor de reden hiervan, die nader wordt toegelicht in de evaluatie.

Inhoudsopgave

Voorwoord	II
Samenvatting	III
Inleiding	1
1 Werkplan Uitvoering algemene milieutaken	2
2 Werkplan Duurzame ontwikkeling	3
3 Werkplan Klimaat- & energie.....	3
4 Werkplan Biodiversiteit.....	6
5 Werkplan Bewustwording	7
6 Werkplan Betrokkenheid & Participatie	7
7 Werkplan Afvalbeheer	8
8 Werkplan Bodembeheer	9
9 Werkplan Externe Veiligheid.....	10
10 Werkplan Luchtqualiteit & Geluid.....	11
11 Werkplan Ruimtelijke Projecten	12
Financiën	13
Capaciteit	13
Bijlage 1: Communicatie	14
Bijlage 2: Afkortingen	15

Cobbeek, groep 4-5: winnende klas onderbouw Groene Voetstappen 2013

Inleiding

Voor u ligt de evaluatie van de uitvoering van milieu- en duurzaamheidstaken in 2013. Deze taken komen voort uit het Milieubeleidsplan 2010-2014 'Op weg naar een duurzaam Veldhoven' en het op basis hiervan vastgestelde Milieu-Uitvoeringsprogramma 2013.

Leeswijzer

Het Milieu-Uitvoeringsprogramma 2013 bestaat uit elf werkplannen. Elk van de volgende hoofdstukken bevat de evaluatie van een werkplan. Aangegeven is welk eindresultaat voor 2013 beoogd was. Vervolgens is onder 'Aanpak' aangegeven welke activiteiten in 2013 uitgevoerd zijn.

Na de werkplannen wordt ingegaan op de financiële zaken en de personele capaciteit. In de bijlagen is een overzicht gegeven van communicatieactiviteiten (bijlage 1) en een lijst met afkortingen (bijlage 2).

Voor de inhoudsopgave vindt u een samenvatting, waarin schematisch is weergegeven hoe uitvoering is gegeven aan het Milieu-Uitvoeringsplan 2013.

Greenkids openen campagne 'Winkelen? Pak de fiets!'

1 Werkplan Uitvoering algemene milieutaken

1.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Uitvoering algemene milieutaken' heeft tot doel om de voortgang te bewaken en beleid onderling af te stemmen.

1.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

1. *Milieu-Uitvoeringsprogramma MUP 2014-2015*

Het college heeft op 7 januari 2014 het Milieu-Uitvoeringsprogramma (MUP) 2014-2015 vastgesteld. Hierin is het raadsbesluit verwerkt om het huidige milieubeleidsplan te verlengen met 2 jaar. Het MUP wordt gebruikt bij het opstellen van de Begroting.

Milieujaarverslag 2012

Op 14 mei 2013 heeft het college het Milieujaarverslag 2012 met het verslag klimaatbeleid als bijlage vastgesteld.

2. *Regionaal milieuoverleg*

In 2013 is regionaal een besluit genomen over de transformatie van het samenwerkingsverband SRE. Voor duurzaamheid bestaat vanaf 2014 regionaal een bestuurlijke 'duurzaamheidstafel'. Gemeenten kunnen daarnaast op sub-regionaal niveau samenwerken op het gebied van materialentransitie, klimaattransitie en gezonde leefomgeving. Gemeenten die willen deelnemen maken dan onderling afspraken rond het betreffende onderwerp. De inwonerbijdrage milieu die voorheen aan het SRE werd betaald, blijft in Veldhoven wel beschikbaar voor samenwerking, ook op het gebied van milieu.

In 2013 is deelgenomen aan:

- ◆ bijeenkomsten van de ambtelijke werkgroep gezonde leefomgeving;
- ◆ bijeenkomsten van de ambtelijke werkgroep materialentransitie;
- ◆ informatieve klimaatbijeenkomsten samen met het bedrijfsleven; en
- ◆ regionale portefeuillehoudersoverleggen.

Er is vanuit Veldhoven niet deelgenomen aan de MOLO-B bijeenkomsten van de provincie.

St. Jan Baptist, groep 8: winnende klas bovenbouw Groene Voetstappen 2013

2 Werkplan Duurzame ontwikkeling

2.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Duurzame Ontwikkeling' is gericht op energiebesparing in de gemeentelijke gebouwen en duurzaam inkopen.

2.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

1. *Interne milieuzorg* Energiemanagement

In 2011 is gestart met het project energiemangement gemeentelijke gebouwen. Gebouwbeheerders kunnen nu dagelijks digitaal het verbruik van hun gebouw analyseren. Bij een paar grotere gebouwen is het technisch nog niet gelukt om de gegevens te digitaliseren. De energiecoach heeft de gebouwbeheerders begeleid. Dit heeft tot financiële besparingen geleid (bijvoorbeeld door het verlagen van het maximaal gecontracteerde vermogen en het verkleinen van de gasmeter) en een lager verbruik (apparatuur optimaliseren, feest- en vrije dagen in programmeren). De beheerders krijgen door het energiemangement ook inzicht in de besparing van uitgevoerde maatregelen.

Met energiemangement (actief energiebeheer) is een besparing van 5-10 % op de jaarlijkse energierekening mogelijk. In onderstaande tabel staat een overzicht van het bekende historische elektriciteitsverbruik van de gemeentelijke gebouwen.¹

Begin meting	Eindmeting	Aantal gebouwen	Afname verbruik
2008	2013	16	11%
2009	2012	21	10%
2009	2013	18	14%

De afname van het elektriciteitsverbruik voldoet aan de gemeentelijke doelstelling van 2% vermindering van energieverbruik per jaar. Daarbij zijn er wel grote verschillen tussen de gebouwen.

Gemeentehuis

Het gemeentehuis (inclusief parkeergarage) heeft in de periode 2009-2013 een besparing van 13% gerealiseerd. Hierbij is een deel van de

¹ De huurders van de gemeentelijke gebouwen hebben niet over alle jaren verbruiksgegevens beschikbaar. 2013 is gebaseerd op het energiemanagementsysteem, de andere jaren op de jaarafrekening van de energieleverancier.

stroom opgewekt door zonnepanelen. Het gasverbruik van het gemeentehuis (gecorrigeerd naar graaddagen) is in de periode 2008-2012 met 12% afgenomen.

Uitgevoerde maatregelen in 2013:

- ◆ LED verlichting in expositieruimte, trouwzaal en toiletten;
- ◆ Renovatie toiletgroepen (waterloze urinoirs en waterbesparende kranen);
- ◆ Vervanging boilers (80 liter) door kleinere, energiezuinigere (10 liter);
- ◆ 100% groene stroom;
- ◆ Regionaal contract groen gas; en.
- ◆ Regionale aanbesteding kantoorpapier².

2. *Uitvoering duurzaam inkopen*

Op 1 april 2013 is de nieuwe Aanbestedingswet in werking getreden. Uitgangspunt is het 'EMVI, tenzij'-principe. Daarbij gaat het erom welke inschrijving economisch het meest voordelig is. En wanneer toch voor de laagste prijs wordt gekozen moet dit goed gemotiveerd worden. Door deze verandering wordt duurzaamheid als beoordelingscriterium steeds belangrijker.

Intern zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd over de nieuwe Aanbestedingswet en de Leidraad Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (collegebesluit eind 2012). De leidraad - en daarmee duurzaamheid als één van de subcriteria - is bijvoorbeeld toegepast bij het opstellen van het definitief ontwerp Kempenbaan West en aansluiting A67 en bij de aanbesteding van de reconstructie van Kempenbaan Midden. Bij deze laatste lag de focus op afval. Door afval zoveel mogelijk lokaal en regionaal als secundaire grondstof (her) te gebruiken zijn minder nieuwe grondstoffen nodig en wordt CO₂-reductie gerealiseerd.

Veldhoven voldoet aan de landelijke doelstelling voor duurzaam inkopen.

Millenniumevent 2013

² Océ premium label papier met keurmerken FSC, EMAS, Eco label, ISO14001 en NEN2728 kwaliteitseisen.

3 Werkplan Klimaat- & energie

3.1 Eindresultaat 2013

Klimaat en energie zijn belangrijke speerpunten in het milieubeleidsplan. Projecten zijn gericht op de gemeentelijke voorbeeldfunctie, energiebesparing en reductie van CO₂-uitstoot.

3.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

1. Klimaatbeleid Veldhoven

Op 20 augustus 2013 heeft het college het 'Klimaatbeleid 2.0' vastgesteld voor de periode 2013-2015 en zich ingeschreven bij de Landelijke Klimaatagenda, met als prioriteiten bestaande bebouwing en bedrijven.

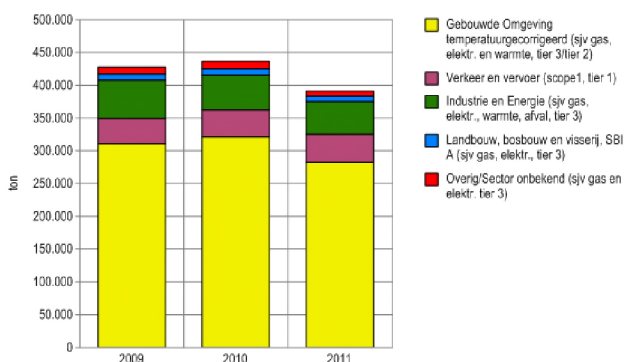
Om een CO₂-neutrale gemeente in 2030 te realiseren wil Veldhoven in de periode 2013-2016:

- ◆ 2% beperking van de CO₂-uitstoot per jaar ten opzichte van 2008.
- ◆ het aandeel duurzame energie verhogen.
- ◆ 2% besparing van gemeentelijk energieverbruik per jaar ten opzichte van 2012.

Gemeente Veldhoven heeft een belangrijke voorbeeldfunctie en treedt vooral op als regiegemeente. In het beleidsplan is aangegeven welke mogelijkheden de gemeente heeft om de stakeholders binnen de verschillende thema's te stimuleren.

CO₂-uitstoot in Veldhoven

Vanuit de landelijke klimaatmonitor is de CO₂-uitstoot van Veldhoven (27-1-2014)³:

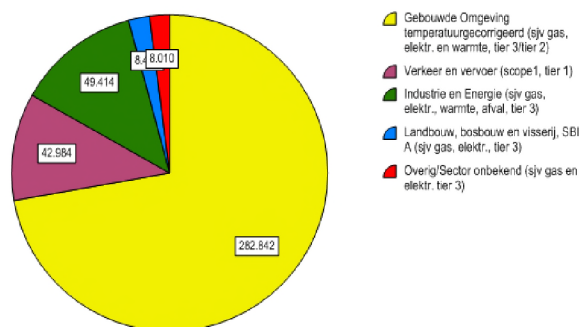
Bronnen: CBS - Bevolkingsstatistiek, Nederlandse Emissieregistratie, www.afvalmonitor.databank.nl, www.energieinbeeld.nl (samenwerkende netbeheerders Liander, Enexis, Stedin, Endinet), Gemeente via Invultool Agentschap NL, CO₂MIPAS, NVRD, Berekening o.b.v. gegevens meerdere bronnen, Rapport CBS, ECN, PBL, AgentschapNL

³ De meest recente getallen zijn van 2011. Er worden steeds weer nieuwe gegevens verzameld, waardoor de totalen over de afgelopen jaren kunnen veranderen (en ook in de toekomst nog weer kunnen wijzigen).

Jaar/Kton	2008	2009	2010	2011
CO ₂ uitstoot	462	428	437	391
% t.o.v. 2008	0	93	95	85

In de periode 2008-2011 is de CO₂-uitstoot met 15 % verminderd. Dit is veel hoger dan de doelstelling van 6% (2008-2011).

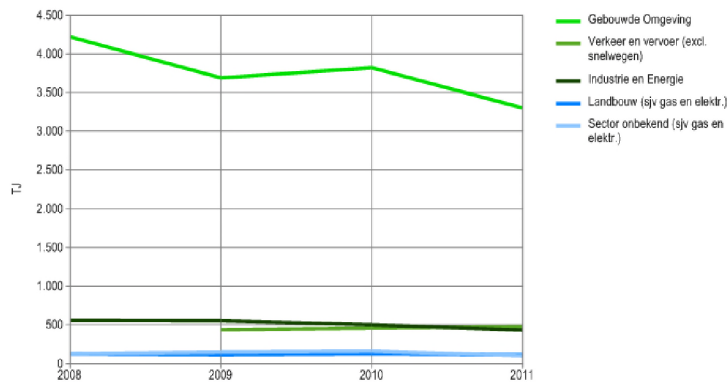
Uit de verdeling van de CO₂-uitstoot over de sectoren (Veldhoven, 2011), blijkt dat circa 75% wordt veroorzaakt door de gebouwde omgeving.

Bronnen: CBS - Bevolkingsstatistiek, Nederlandse Emissieregistratie, www.afvalmonitor.databank.nl, www.energieinbeeld.nl (samenwerkende netbeheerders Liander, Enexis, Stedin, Endinet), Gemeente via Invultool Agentschap NL, CO₂MIPAS, NVRD, Berekening o.b.v. gegevens meerdere bronnen, Rapport CBS, ECN, PBL, AgentschapNL

Energiegebruik en opwekking

Uit de trend van het energiegebruik [TJ] blijkt een afname van het elektriciteitsverbruik van 12% (van 5.000 in 2008 naar 4.400 TJ kWh in 2011).

Bron: Berekening o.b.v. gegevens meerdere bronnen

De sterkste daling is te vinden in de gebouwde omgeving (met name commerciële dienstverlening), maar ook in de industrie wordt minder energie verbruikt.

De landelijke Klimaatmonitor geeft komende jaren ook gegevens over de opwekking van duurzame energie. Dan kan ook inzicht gegeven worden in de realisatie van de doelstelling om in 2020 20% energie duurzaam op te wekken en kan een concrete tussendoelstelling worden vastgesteld.

Energieprojecten

In 2013 zijn de volgende projecten gestart:

- ◆ **Digitale zonnekaart:** op deze kaart kan iedere bewoner snel zien of zonnepanelen op het dak van de woning rendabel zijn.
- ◆ **Veldhoven Bespaart Energie:** een keten van lokale bedrijven biedt particulieren aan de woning te verduurzamen. In december was de eerste informatieavond.
- ◆ **Lokaal Energie Initiatief:** eind november organiseerde Morgen Groene Energie een informatieavond over duurzame opwekking van energie in Veldhoven. In 2014 wordt dit nader uitgewerkt met enkele geïnteresseerden.

Lokale duurzaamheidsmeter

De lokale duurzaamheidsmeter is begin 2014 ingevuld. Veldhoven haalt 76% en staat op plaats 19 van 96 gemeenten (3-3-2014):

- ◆ people 73% = plaats 20/76 deelnemers
- ◆ planet 80% = plaats 11/77 deelnemers
- ◆ profit 76% = plaats 18/77 deelnemers

Subsidie instellingen

Alle instellingen in Veldhoven hebben als aanvullende subsidievoorwaarde meegekregen dat ze aandacht moeten besteden aan onder meer het onderwerp duurzaamheid. Op de website is informatie geplaatst voor grote en kleine instellingen. In 2014 ontvangt de gemeente de eerste jaarverslagen met het onderwerp duurzaamheid.

Solartour

Op 14 mei heeft de Solartour Veldhoven aangedaan. Het Energyhouse en de zonnekade zijn bezocht. De wethouder heeft een toelichting gegeven op het beleid en het gebruik van zonne-energie bij de gemeentelijke gebouwen.

2. *Alternatieve duurzame vervoersvormen*

Elektrisch rijden

De gemeente nam in maart 2013 de elektrische auto in gebruik. In een proef worden de auto en twee elektrische scooters gebruikt voor alle zakelijke ritten van de afdeling Omgevingszaken. Doel is een zo efficiënt mogelijk gebruik van deze vervoersmiddelen met als resultaat kostenbesparing en CO₂-reductie.

Voor het opladen van de gemeentelijke elektrische auto zijn twee laadpunten geplaatst in parkeergarage Geer. Eén van deze laadpunten is openbaar, net als de twee palen bij het politiebureau. Een vierde openbare laadpaal is eind 2013 geplaatst in de Kerkakkerstraat, nabij de ingang van Sportpark Jongelingsveld.

De gemeente ontvangt steeds vaker verzoeken voor laadpalen in de openbare ruimte. Het merendeel van de woningen in Nederland (en dus

ook in Veldhoven) beschikt niet over eigen terrein waar de bewoner de (elektrische) auto kan parkeren en laden. Voor het parkeren en laden van de elektrische auto is de e-rijder daardoor aangewezen op een laadpunt en parkeerplek in de openbare ruimte. Veldhoven wil laadpunten in de openbare ruimte zoveel mogelijk faciliteren maar wel binnen bepaalde kaders. Eind december 2013 heeft een startbijeenkomst plaatsgevonden voor het opstellen van beleid.

Multifuel tankstation

Het multifuel-tankstation op Habraken is inmiddels in gebruik genomen.

Acties gericht op vervoer

- ◆ Groene voetstappen: deelname door 3 scholen. De winnaars uit de onder- en bovenbouw bezochten de Ontdekkabriek.
- ◆ Actie 'Winkelen? Pak de fiets!'.

3. *Duurzaamheid Habraken*

Bedrijven die zich vestigen op Habraken krijgen een gratis preventiescan (GPR-Gebouw, energiebesparingsadvies en duurzame energie). In 2013 is voor twee gebouwen advies gegeven.

Het masterplan bodemenergie voor Habraken wordt meegenomen in een herziening van het bestemmingsplan.

4. *Subsidieregeling duurzame energie*

In 2013 was € 100.000 beschikbaar voor subsidie Duurzame Energie voor particulieren. 88 inwoners hebben subsidie gekregen:

2%	HR++ glas
30%	Isolaties (muur, dak, vloer)
67%	Zonnepanelen
1%	Maatwerkadvies

Er zijn 34 bezwaarschriften binnengekomen, waarvan uiteindelijk 9 bezwaarmakers alsnog zijn uitbetaald. Op 14 mei heeft de raad de 'Subsidieregeling duurzame energie' ingetrokken met ingang van 1 januari 2014.

4 Werkplan Biodiversiteit

4.1 Eindresultaat in 2013

Binnen het werkplan 'Biodiversiteit' wordt in lopende plannen op gebied van inrichting en beheer van stedelijk en landschappelijk groen zoveel mogelijk rekening gehouden met biodiversiteit. Ook wordt biodiversiteit als onderwerp meegenomen in de beleidsplannen landschap en natuur. Daarnaast is het doel om burgers meer bewust te maken van biodiversiteit en hun natuurlijke leefomgeving door informatie, educatie en voorlichting.

4.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

1. *Maatregelen voor specifieke soorten* Aanleg Verlengde Oersebaan/ verlengde Heerbaan/ Oerle zuid

Bij de aanleg van de nieuwe infrastructuur zijn faunapassages en faunarasters geplaatst. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de leefgebieden met elkaar verbonden blijven en er minder verkeersslachtoffers vallen, met name onder de kleine zoogdieren zoals egels.

Ook zijn op enkele plaatsen bomen(rijen) gespaard en ingepast in het ontwerp van de weg, omdat hierin nesten zijn waargenomen van roofvogels en eekhoorns en ze fungeren als vliegroutes voor vleermuizen.

2. *Landschappelijke maatregelen* Stimuleringskader groen blauwe diensten

In het kader van het (subsidie)project groen blauwe diensten, een project waarin particulier landschapinrichting en -beheer wordt gestimuleerd, zijn aanvragen beschikt voor beheer van

17,35 are houtsingel en 83 landschapsbomen. Ook is er 21,6 are bloemrijke rand aangelegd.

Aanplant groen rondom Wegerd

Het groen rondom het woonwagencentrum De Wegerd is in samenspraak met bewoners gemaakt. Hierbij is het uitgangspunt geweest het centrum landschappelijk in te passen, met inheemse soorten, extensief beheerd gras en droge en natte delen.

Wijkpark Meerstraat

Dit park ligt aan de Meerstraat, een oude berkenlaan, een van de dragers van het plan Meerstraat. In het park is extra aandacht geschonken aan bloeiende boom- en plantensoorten die aantrekkelijk zijn voor bijen, vlinders en overige insecten, zoals vlinderstruiken.

Aanleg groen en boscompensatie Habraken

Om de groenstructuur te versterken en tevens de biodiversiteit te stimuleren zijn langs de Oersebaan veel inheemse bomen in extensief gras geplant. Ook de boscompensatie voor Habraken is aangelegd, waarbij de gekozen soorten aansluiten bij de boomsoorten die van nature in de omringende bossen voorkomen.

Groenzone Gender/ ASML

De aanleg van de groenzone tussen het terrein van ASML en de Kempenbaan is bijna gereed. Hierbij is speciale aandacht voor de aanleg van afwisselend droge en natte delen, waar veel dieren en planten profijt van hebben.

3. *Beleidsmatige maatregelen*

Beheer

In de nieuwe onderhoudsbestekken, lopend vanaf 2013, is naast het niet meer toepassen van chemische onkruidbestrijding, gekozen voor een gedifferentieerder groenbeheer. Dit heeft onder andere als doel de verhoging van de biodiversiteit in het stedelijk groen.

Hierdoor kan het openbaar groen er anders uit zien dan inwoners gewend zijn. Daarom informeert de gemeente maandelijks de inwoners over de nieuwe werkwijze met artikelen over bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil.

Klimaatadaptatie

Het waterschap heeft de opgave om voor de Dommel extra waterbergingen bovenstrooms te maken, zodat de stad Eindhoven droog blijft bij intensieve buien. Dit gebeurt op verschillende plaatsen, waarvan één van de locaties (deels) binnen Veldhoven ligt, in het dal van de Run bij het Groot Goor.

5 Werkplan Bewustwording

5.1 Eindresultaat in 2013

Het werkplan 'Bewustwording' is gericht op milieucommunicatie en -educatie.

5.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Publieksacties

In 2013 uitgevoerde publieksacties:

- ◆ Warme Truiendag
- ◆ Earth Hour
- ◆ Veldhoven Schoon
- ◆ Boomfeestdag
- ◆ 'Winkelen? Pak de fiets!'
- ◆ Groene voetstappen
- ◆ Nacht van de nacht
- ◆ Vuurwerkcampagne

Zie bijlage 1 voor een nadere omschrijving.

Publicaties en website

In 2013 zijn 55 publicaties verschenen op het gebied van milieu op de gemeentepagina in de lokale krant en op de website. Deze gingen over publieksacties, afval en energie en duurzaamheid. In bijlage 1 treft u de concrete onderwerpen aan.

De officiële berichten gingen over:

- ◆ Intrekken subsidie Duurzame Energie
- ◆ Vaststelling evaluatie MUP 2012
- ◆ Vaststelling Actieplan EU-richtlijn omgevingslawaa

Themapagina's zijn verschenen over:

- ◆ MFA Zuid en Midden met aandacht voor duurzaamheid (2x)
- ◆ Millenniummanifestatie
- ◆ Veldhoven bespaart energie
- ◆ Inzamelproef Meerveldhoven en Zeelst.

Voor de uitvoering van het Verdrag van Aarhus is gestart met aanpassing van de website. Er is een beleidspagina aan de website toegevoegd, die in 2014 verder wordt uitgewerkt.

Duurzaamheid en scholen

Eén keer per maand wordt er een nieuwsbrief aan de basisscholen verstuurd met daarin het laatste nieuws over milieucampagnes en de Greenkids. Elke maand komt de kinderdenktank Greenkids bij elkaar om te praten over milieucampagnes. De Greenkids 2011-2012 hebben een promotiefilmpje gemaakt om nieuwe kinderen te werven, dit filmpje is in 2013 gebruikt bij het werven van nieuwe Greenkids.

In het schooljaar 2013-2014 is een nieuwe groep kinderen uit groep 7 gestart, zij komen van verschillende scholen. Als eerste hebben zij geassisteerd tijdens de inzamelproef. Ze hebben tijdens de presentatie van de wethouder op 2 basisscholen een afvalquiz gedaan. Verder zijn er 2 bijeenkomsten geweest. In de eerste hebben de kinderen gediscussieerd over 10:10, afval, de nacht van de nacht en hoe je energie kunt besparen. Tijdens de tweede bijeenkomst hebben de kinderen een bezoek gebracht aan de biologische boerderij bij de Gennep Parken.

Om elektrisch rijden in Nederland te stimuleren heeft de Stichting Natuur & Milieu in 2013 een ideeënbundel uitgebracht met daarin de Greenkids en de Aktie 'Ffkes wisselen'.

Millenniumgemeente

Veldhoven is een Millennium Gemeente. Het milieubeleid draagt bij aan het zevende VN Millenniumdoel: er leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu. Op 22 juni heeft het POS het millennium event georganiseerd dat eens in de drie jaar wordt gehouden.

Communicatie met bedrijfsleven

Het gebruik van de Milieubarometer is uitgebreid met de Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen balans en een milieurapportagefunctie. Hierover is gecommuniceerd op de gemeentelijke website en door het VOC.

Deelname aan wedstrijden

Wethouder Ramaekers kreeg een eervolle vermelding bij de energybattle van duurzaamste wethouder van Brabant. In deze wedstrijd van Urgenda wist zij nog extra te besparen ten opzichte van een wedstrijd eerder van het Klimaatverbond. Ze wist de 5^e plaats te bemachtigen met een besparing van 26% op het elektriciteitsverbruik.

6 Werkplan Betrokkenheid & Participatie

6.1 Eindresultaat in 2013

Bijdragen van anderen aan het milieubeleid.

6.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Milieuklankbordgroep

Op basis van de kadernota Samenspraak is met de leden van de Milieuklankbordgroep besloten om deze groep op te heffen. De organisaties worden wel gericht uitgenodigd als er vraagstukken zijn waar hun organisatie bij betrokken is.

7 Werkplan Afvalbeheer

7.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Afvalbeheer' had tot doel om de basistaak afval op adequaat niveau te houden. Inmiddels is ingezet op het moderniseren van het beleid en de ingezamelde grondstoffen weer te gebruiken.

7.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Grondstoffenplan 2013-2016 en inzamelproef

Op 8 januari 2013 heeft het college het Gemeentelijk Grondstoffenplan 2013-2016 vastgesteld. Op basis hiervan heeft het college op 7 mei een Plan van Aanpak voor een inzamelproef in Meerveldhoven en Zeelst vastgesteld. In deze proef wordt een nieuwe manier van afval inzamelen getest. Het doel van deze proef is om meer afval her te gebruiken zodat minder restafval overblijft. Op deze manier wordt invulling gegeven aan de door de raad vastgestelde doelstelling om 40% minder restafval te hebben in 2016. De inzamelproef duurt een jaar en is op 1 oktober 2013 gestart. Eind 2014 wordt de proef geëvalueerd. Er wordt gekeken of de proef tot 40% minder restafval heeft geleid en of de bewoners tevreden zijn met het nieuwe inzamelsysteem. Op basis van de evaluatie besluit het college of de nieuwe inzamelwijze wel, niet of in aangepaste vorm in heel Veldhoven wordt doorgevoerd.

Afvalverwerking

Op 1 februari 2017 eindigt het verwerkingscontract voor restafval en GFT-afval dat ieder Brabants gewest met Attero heeft. Eind 2013 is al gestart met de aanbesteding van de verwerking van het restafval na 1 februari 2017. De gunning zal begin 2014 plaatsvinden. Het uiteindelijke contract hiervoor zal niet meer per gewest worden afgesloten maar per gemeente. De verwerking van het GFT-afval na 1-2-2017 zal de komende jaren ingevuld moeten worden. Er liggen kansen om dit afval op een nog duurzamere manier te verwerken, tegen lagere kosten en wellicht met stimulering van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor het sorteren en desgewenst vermarkten van plastic verpakkingsafval. Dit gebeurt nu nog door het verpakkende bedrijfsleven (Nedvang). De gemeenten in de regio zien dit als een kans om hun ambitie voor een afvalloze samenleving goed in te kunnen vullen. Veldhoven gaat samen met andere regiogemeenten begin 2014 een marktconsultatie uit-

voeren om goed inzicht te krijgen in hoe deze nieuwe verantwoordelijkheid het beste ingevuld kan worden.

Op 29 oktober heeft het college besloten een deelnemersovereenkomst aan te gaan voor plastic verpakkingsafval in het kader van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022.

Veldhoven Schoon

In 2013 hebben verschillende basisscholen meegedaan aan de Landelijke Opschoondag. De wijkplatforms organiseerden in samenwerking met Stichting Stimulans en de gemeente deze dag. De gemeente stelde materiaal voor deze actie beschikbaar en voerde het ingezamelde zwerfvuil af. Ook bood de gemeente de basisscholen aan om de lespakketten van de Stichting Nederland Schoon voor hen te bestellen. Dit jaar deed 1 wijk voor het 15^e jaar mee. Om hun 'jubileum' te vieren heeft de gemeente Koos de Vuilnisman laten komen om over afval te vertellen op de betreffende scholen.

Afvalcommunicatie

Over de vaststelling van het nieuwe grondstoffenplan is gecommuniceerd op de gemeentelijke website en in de Ahrenberger. Over de inzamelproef zijn zeven artikelen verschenen en een themapagina. Ook is een artikel geplaatst over afvallessen op school en de digitale afvalkalender. Daarnaast is meerdere keren aandacht besteed aan acties van Wecycle voor het inleveren en recyclen van elektrische apparaten, onder andere rond Koninginnedag en kerst.

Inzamelproef Meerveldhoven en Zeelst

8 Werkplan Bodembeheer

8.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Bodembeheer' heeft tot doel om de basistaak bodem op adequaat niveau te houden.

8.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Bodemkwaliteitskaart en -informatiesysteem
Gemeente Veldhoven heeft een Nota bodembeheer en een Bodemkwaliteitskaart (raadsbesluit 15 juli 2010). Deze worden up-to-date gehouden door het invoeren van de resultaten van recent uitgevoerde bodemonderzoeken.

Locaties met humane spoed

Over de sanering De Alm is door de uitvoerder een evaluatierapport opgesteld. Op basis van de grondwatermonsters concludeert de provincie dat nog niet vaststaat dat een stabiele eindsituatie is bereikt. Er zijn extra onderzoeken uitgevoerd, waaruit is gebleken dat er nog sprake is van een restverontreiniging die actief wordt aangepakt. Er is geen sprake van een humaan risico.

De sanering van een tweede locatie met humane spoed is gestart met de aanvang van het woningbouwplan Schippershof. De grondsanering is afgerond, de grondwatersanering loopt nog geruime tijd door.

Locaties met potentiële verspreidingsrisico's

De provincie heeft niet ingestemd met het verzoek om de locatie Pleintjes van de lijst af te halen. Ze heeft gevraagd om aanvullend onderzoek. Dit is een locatie met potentieel verspreidingsrisico en dus mogelijk een saneringsverplichting.

Bodemenergie

Het Besluit bodemenergie is medio 2013 in werking getreden. Landelijk zijn afspraken gemaakt voor het registreren van nieuwe bodemenergiesystemen in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Een aandachtspunt is het opnieuw laten melden en registreren van reeds gerealiseerde kleinere bodemenergiesystemen. Grotere systemen blijven vergunningplichtig en moeten via OLO een omgevingsvergunning aanvragen.

Zinkassen

In 2009 heeft de gemeente een overeenkomst afgesloten met Projectbureau Actief Bodembeheer de Kempen tot het verwijderen van zinkassen in de gemeente Veldhoven. In 2013 waren er nog twee locaties verdacht van zinkassen. Hiervoor heeft het Projectbureau een voorstel aan de eigenaar voorgelegd met een gemeentelijke bijdrage van € 30.000. Deze bijdrage kon tot 31 december aangevraagd worden. De aanvraag is echter niet bij de gemeente ingediend. Het project is hiermee afgerond, omdat in 2014 geen financiële middelen beschikbaar zijn en de overeenkomst ook niet meer rechtsgeldig is.

Afvalles op school in de Week van Veldhoven school

9 Werkplan Externe Veiligheid

9.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Externe veiligheid' heeft tot doel om de basistaak externe veiligheid op adequaat niveau te houden.

9.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Uitvoeringsplan en subsidie externe veiligheid

De subsidie 2012 (€ 22.000) van de provincie Noord-Brabant voor de uitvoering van externe veiligheid is ontvangen. De aangevraagde subsidie 2013 (€ 22.000) is door de provincie goedgekeurd op basis van een concept uitvoeringsprogramma 2013.

Bestuurlijke verklaring 'borging externe veiligheid'

De bestuurlijke verklaring 'borging externe veiligheid' is goedgekeurd door de Provincie. Hiermee geeft de gemeente aan dat de kwaliteit van uitvoering externe veiligheid intern is geborgd en voldoet aan de kwaliteitscriteria, zoals opgesteld door de Provincie. Op 9 april is tijdens een bijeenkomst externe veiligheid het certificaat aan onder meer gemeente Veldhoven verstrekt.

Nieuwe regelgeving en beleid externe veiligheid

Wijzigingen in de bouwregelgeving maakten het nodig om de 'beleidsregels bluswater en bereikbaarheid' die worden gebruikt bij de beoordeling en advisering van bestemmings- en bouwplannen aan te passen. Dit is opgepakt door de Veiligheidsregio als een regionaal project met onder andere inspraak door alle gemeenten. Veldhoven is aangewezen als pilotgemeente om het nieuwe regionale beleid te testen in 2014. Dit resulteert in een grondige analyse en mogelijke knelpunten, dat vervolgens voor bestuurlijke besluitvorming wordt voorgelegd.

Actualisatie risicokaart

De risicokaart is in 2013 geactualiseerd door het toevoegen van circa 25 nieuwe kwetsbare objecten op de risicokaart, wijzigen van inrichtingen die zijn verhuisd en verwijderen van inrichtingen waarvan risicoactiviteiten zijn gestopt.

Vergunningverlening en toezicht

Per 1 juni 2013 is de SRE Milieudienst overgegaan in de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Veldhoven heeft de vergunningverlening en handhaving uitbesteed aan de ODZOB. Bij de te controleren bedrijven is extra aandacht

besteed aan externe veiligheid, oa. keuringen gasinstallaties en gasleidingen.

De controle van BRZO bedrijven mag in Brabant alleen gedaan worden door de Omgevingsdienst Midden-West Brabant. Begin 2013 bleek uit toezicht bij een BRZO-bedrijf dat niet geheel conform de verleende vergunning is gebouwd. Daarna is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend. Eind 2013 is door de Omgevingsdienst Midden-West Brabant en andere handhavingpartners een eerste BRZO controle uitgevoerd bij deze firma. Omdat het bedrijf niet voldeed aan de voorschriften wordt in 2014 een hercontrole uitgevoerd.

In 2013 zijn controles uitgevoerd bij de vuurwerkbedrijven voorafgaand en tijdens de vuurwerkverkoopperiode. De controles zijn uitgevoerd door de ODZOB. Bij de controles zijn er geen tekortkomingen geconstateerd.

Opleiding

Intern is een workshop 'externe veiligheid ruimtelijk borgen' verzorgd. Deze is bijgewoond door medewerkers van MSO, het Projectbureau en gemeente Best.

Regionale werkgroep / bijeenkomsten

Regionaal vond discussie plaats over het voortzetten van de regionale samenwerking in verband met de komst van de ODZOB en de provinciale en landelijke kwaliteitseisen. Hierover zijn bijeenkomsten bijgewoond (regionale werkgroep en kennis/netwerkdagen).

Veldhoven heeft deelgenomen aan een bijeenkomst bij de gemeente Eindhoven waarin een evaluatie is uitgevoerd van de beleidsvisies externe veiligheid, zoals door SAVE opgesteld bij diverse grotere gemeenten in Brabant en Limburg.

Millenniumevent 2013

10 Werkplan Luchtkwaliteit & Geluid

10.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Luchtkwaliteit en Geluid' heeft tot doel om deze basistaken op adequaat niveau te houden.

10.2 Aanpak in 2013

1. *Geluid*

In 2013 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- ◆ Het ontwerp actieplan EU-Richtlijn Omgevingslawaai is opgesteld en heeft ter visie gelegen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. Het definitieve actieplan is door het college vastgesteld (2 juli 2013). Omdat er geen knelpunten zijn en mede gezien de beperkte financiële middelen heeft het actieplan een conservatief karakter.
- ◆ Onderzoek is uitgevoerd naar de gevelisolatie van woningen als gevolg van het Tracébesluit N2, aansluitingen Meerenakkerweg/Heistraat en Noord-Brabantlaan. De uitvoering hiervan en de eventueel benodigde aanpassingen aan de woningen is een taak van Rijkswaterstaat.
- ◆ De sanering van de A- en B-lijst woningen gaat via de ISV-3 en een regionale aanpak. Er zijn in 2013 geen woningen gesaneerd in het kader van de A- en B-lijst in Veldhoven.
- ◆ Veldhoven heeft actief deelgenomen aan een regionaal project belevingskaarten. Hierop is de beleving (gegevens GGD) en berekende overlast van hinder door bewoners aangegeven.
- ◆ Er zijn geen acties in het kader van het beheer en het onderhoud van de Regionale Verkeer Milieu Kaart of start van procedures hogere waarde (Wet geluidhinder) uitgevoerd.

2. *Luchtkwaliteit*

In 2013 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- ◆ Uit de Regionale Rapportage Luchtkwaliteit 2012 van 19 december 2013 blijkt dat in Veldhoven geen grenswaarden worden overschreden.
- ◆ Geadviseerd bij diverse ruimtelijke plannen. Geen ontwikkelingen die in betekenende mate bijdragen tot verslechtering van de luchtkwaliteit.
- ◆ Aan de Europalaan heeft het RIVM metingen verricht in de meethut naar de uitstoot in de lucht van diverse stoffen. Op de site van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het RIVM zijn permanent de actuele (ongevalideerde) meetresultaten van het station aan de Europalaan te vinden van de afgelopen 7 dagen.
- ◆ Van plaatsing van een luchtmeetkastje nabij de meethut aan de Europalaan, in het kader van het Innovatieve lucht meetsysteem (ILM)-project, is door het projectteam Aireas afgezien.

Greenkids knutselen duurzaam huis van afval

11 Werkplan Ruimtelijke Projecten

11.1 Eindresultaat 2013

Het werkplan 'Ruimtelijke projecten' heeft tot doel om adequaat en tijdig milieu-informatie in projecten te brengen en om het aspect duurzaamheid onderdeel van een project uit te laten maken.

11.2 Aanpak: mijlpalen en hoofdactiviteiten in 2013

Ontwikkelingen regelgeving / GPR-gebouw

Per 1 januari 2013 (Bouwbesluit) is het verplicht om bij omgevingsaanvragen voor nieuwbouw woningen en kantoren een milieuprestatieberekening (MPG) te overleggen. Dit kan ook in de vorm van een GPR-gebouw berekening. De gemeentelijke ambitie is gemiddeld 7.5, de cijfer energie ten minste 7. Hier wordt intern op gestuurd met de inzet van diverse middelen.

Oerle Zuid

Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan Oerle Zuid is een deelgebied in Oerle Zuid verder ontwikkeld. In 2013 zijn plannen van ontwikkelaars en particulieren beoordeeld op duurzaamheid: ze voldoen (net) aan de gemeentelijke GPR-gebouw ambities.

MFA's Midden en Zuid

De omgevingsvergunningen voor de MFA's Midden en Zuid zijn begin 2013 verleend. De plannen zijn uitgewerkt en beoordeeld: de GPR-gebouw ambities (ten minste 8 voor alle deelthema's) is gerealiseerd. Er worden beperkt natuurmaatregelen (vleermuisvoorzieningen) gerealiseerd. De oplevering en opening van beide MFA's vindt in 2014 plaats.

Hoge Bogt

De aanbesteding van uitvaartcentrum de Hoge Bogt is afgerond. Er komt een uitvaartcentrum met crematorium met onder andere hoge GPR-gebouw duurzaamheidsambities. Naar verwachting wordt de planvorming in 2014 opgepakt.

Verlichting Oerse- en Heersebaan

Aan de Oerse- en Heersebaan is verlichting aangebracht die rekening houdt met de ecologische zone rondom de weg. In de lichtmasten is LED-verlichting gebruikt, geïntegreerd in slimme netwerken met diverse sensoren. Dit leidt tot minder kosten voor energie en onderhoud, een lagere CO₂-uitstoot en zorgt voor minder lichtvervuiling en vergroot het gevoel van veiligheid en comfort. In dit project zijn Cradle-to-Cradle

lichtmasten gebruikt, waarbij afgedankte materialen op een milieuvriendelijke manier worden hergebruikt als grondstof voor nieuwe producten zonder dat er kwaliteitsverlies optreedt. Hiervoor heeft de gemeente een certificaat ontvangen.

Habraken:

Het Projectbureau heeft een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van koolzaad op Habraken en het gebruik van de biodiesel (te winnen uit koolzaad) voor de gemeentelijke voertuigen. Dit onderzoek is uitgevoerd onder begeleiding van de SRE en met inbreng van een lokale ondernemer.

Dit project bleek in deze vorm niet haalbaar omdat de gemeentelijke voertuigen niet geschikt zijn voor biodiesel van een lagere kwaliteit en omdat reeds is vastgesteld dat de gemeentelijke voertuigen gaan overschakelen op aardgas. In 2014 wordt verder onderzocht of en hoe de braakliggende bouwgrond, die eigendom is van de gemeente, beter kan renderen. In dit kader worden ook de landelijke ontwikkelingen gevolgd. Het plaatsen van zonnepanelen is ook een van de opties.

Schippershof

Voor de woningen in Schippershof zijn GPR-gebouw berekeningen ingediend in het vooroverleg, aandachtspunten zijn teruggekoppeld.

City Centrum

De raad heeft eind 2013 het CentrumOntwikkelingsprogramma goedgekeurd voor een versterking en revitalisering van het City Centrum. In het programma wordt duurzaamheid niet expliciet benoemd of uitgewerkt.

Nieuwbouw kantoor De Planck

Medio 2013 is een omgevingsaanvraag ingediend voor een nieuwbouw kantoor. Uit de aanvraag bleek dat er sprake was van hogere duurzaamheidsambities, die nog niet volledig en concreet waren uitgewerkt. De aanvraag is in dit kader (sterk) aangevuld en de vergunning is inmiddels verleend.

Zonnekade langs Gender

Financiën

Beschikbaar budget

Voor 2013 was voor milieubeleid beschikbaar:

Bron	Bedrag
Regulier budget 2013 (656000)	€ 250.269
Energiescans Habraken (561500)	€ 5.000
Externe adviseurs (561500)	€ 2.704
Overgehevelde verplichtingen 2012	€ 27.032
Bezuiniging in loop van 2013	- € 17.000
Budget milieu 2013	€ 268.005

Op het budget van 2013 is in de loop van het jaar € 17.000 bezuinigd, waardoor plannen niet of op een lager niveau zijn uitgevoerd.

Budget en uitgaven

Hieronder staat het overzicht van de (aangepaste) geplande en werkelijke uitgaven van de verschillende werkplannen in 2013:

Nr.	Werkplan	Geraamd (€)	Uitgaven (€)	Budget-ruimte (€)
1a	Algemeen	6.700	6.288	412
1b	Regio	64.997	65.000	3
2	Duurzame Ontwikkeling	20.701	20.701	0
3a	Klimaat en energie	22.654	10.177	12.477
3b	Klimaat / vervoer	3.500	2.370	1.130
3c	Klimaat/ Habraken	5.000	1.500	3.500
3d	DE subsidie	100.000	118.052	-18.052
4	Biodiversiteit	0	0	0
5	Bewustwording	3.192	2.790	402
7	Afvalbeheer	0	0	0
8a	Bodembeheer	0	6.727	- 6.727
8b	Zinkassen	30.000	0	30.000
9	Externe veiligheid	0	0	0
10a	Geluid	4.454	2.688	1.766
10b	Luchtkwaliteit	6.807	6.328	479
11	Ruimtelijke projecten	0	0	0
	Totaal	268.005	242.621	25.390

Het overschot van ruim € 25.000 is met name veroorzaakt doordat Projectbureau Actief Bodembeheer de Kempen geen gebruik heeft gemaakt van de € 30.000 die Veldhoven beschikbaar had voor het opruimen van zinkassen.

De overschrijding van € 18.000 bij de subsidie duurzame energie is veroorzaakt door:

- ♦ de grote hoeveelheid aanvragen die tegelijk werden ingediend, waardoor de volgorde niet meer was vast te stellen.
- ♦ de afhandeling van de bezwaarprocedure die tot uitkering van subsidies leidde.
- ♦ Advocaatkosten.

De overschrijding is grotendeels opgevangen binnen het budget voor klimaat en energie.

De kosten voor bodem (bijna € 7.000) waren niet voorzien.

Subsidies

Bij externe veiligheid zijn geen budgetten ingevuld. Hier is € 22.500 subsidie ontvangen van de provincie ter dekking van extern advies en interne uren.

Subsidie van de Provincie Noord-Brabant is ontvangen voor de meethut (€ 6.329).

Capaciteit

Voor de uitvoering van het MUP is de volgende capaciteit (incl. afval) ingezet:

2013	In uur	
	MUP	Gewerkt
OZ	3.965	3.742
A&O/COM	50	245
PR	PM	6
Totaal	4.015	3.993

Toelichting:

- ♦ Het totaal aantal uren van OZ voor 2013 is niet gerealiseerd vanwege de uitval van een medewerker wegens ziekte en zwangerschapsverlof.
- ♦ Vanaf 2013 wordt het bodembeleid weer grotendeels door eigen medewerkers uitgevoerd en niet langer volledig ingehuurd.
- ♦ De uren van de afdeling BOR voor afval zijn niet opgenomen.
- ♦ De extra uren van communicatie zijn met name besteed aan de afvalinzamelproef.
- ♦ Uren duurzaamheid als onderdeel van andere projecten zijn niet zichtbaar, waaronder uren die afdeling OZ besteedt aan ruimtelijke plannen. Dit is inherent aan de ontwikkeling dat duurzaamheid onderdeel wordt van het reguliere werk.

Greenkids/Dag van de duurzaamheid: Wat zet jij uit?

Bijlage 1: Communicatie

Publieksacties 2013

- ◆ *Warme Truiendag (februari):*
Greenkids hebben posters op gemeentehuis en scholen opgehangen. Tijdens Warme Truiendag warme chocolademelk met slagroom uitgedeeld binnen het gemeentehuis en een artikel in de Ahrenberger geplaatst.
- ◆ *Boomfeestdag (april):*
Kinderen van de Prins Willem Alexanderschool, en Dick Bruna en kinderdagverblijf Korein planten bomen in het park aan de Meerstraat.
- ◆ *Earth Hour (maart):*
Greenkids hebben posters op gemeentehuis en scholen opgehangen en flyers uitgedeeld. Artikel in de Ahrenberger geplaatst.
- ◆ *Veldhoven Schoon (maart):*
Scholen en vrijwilligers maken delen van Veldhoven schoon. Op scholen aandacht voor zwerfafval.
- ◆ *'Winkelen? Pak de fiets!' (mei-juni):*
Opening van de actie met het gekke fietscircuit. Elke betalende klant op de fiets ontving een sticker. Een volle spaarkaart bood kans op prijzen, waaronder een fiets als hoofdprijs.
- ◆ *Groene voetstappen (september):*
Drie scholen deden mee aan de actie Groene Voetstappen. De leerlingen kregen voor iedere duurzame reis van/naar school (dus niet met de auto) een sticker. Zowel in de onder- als bovenbouw mocht de klas met de meeste stickers een middag naar de ontdekkingsfabriek.
- ◆ *Nacht van de Nacht (oktober):*
IVN heeft namens de gemeente rond de Vlasroot de Nacht van de Nacht georganiseerd met de nadruk op de overbodigheid van allerlei verlichting en het nadeel van de verlichting op dieren.
- ◆ *Vuurwerkcampagne (december):*
Aandacht voor het opruimen van afval na het afsteken van vuurwerk.

Publicaties 2013

In 2013 zijn 55 publicaties verschenen op het gebied van milieu, energie en duurzaamheid:

Publieksacties

- ◆ Warme truiendag
- ◆ Energybattle
- ◆ Earth hour
- ◆ Pak de fiets (3x)
- ◆ 10-10
- ◆ Groene voetstappen (2x)
- ◆ Nacht van de nacht

Afval

- ◆ Grondstoffenplan en inzamelproef Meerveldhoven en Zeelst (7x);
- ◆ Afvalles op school
- ◆ Scheiden en recyclen van elektrische apparaten (3x)

- ◆ Digitale afvalkalender (2x)
- ◆ Opruimen vuurwerk (2x)

Energie/duurzaamheid

- ◆ DE-subsidie (2x)
- ◆ Aanschaf elektrische auto
- ◆ Zonnekade/solartour
- ◆ Bomen en zonne-energie
- ◆ Energieneutraal verbouwen (2x)
- ◆ Digitale zonnekaart
- ◆ Klimaatbeleid 2.0
- ◆ Verlichting Oerse- en Heersebaan
- ◆ Millenniummanifestatie
- ◆ Schoon water
- ◆ Meting onder burgerpanel
- ◆ Greenkids (3x)
- ◆ Regelmatig artikelen over groenwerk
- ◆ Houtdunning bossen.

Officiële berichten gingen over:

- ◆ Intrekken subsidie Duurzame Energie
- ◆ Vaststelling evaluatie MUP 2012
- ◆ Vaststelling Actieplan EU-richtlijn omgevingslawaaï

Themapagina's zijn verschenen over:

- ◆ MFA Zuid en Midden met aandacht voor duurzaamheid (2x)
- ◆ Millenniummanifestatie
- ◆ Veldhoven bespaart energie
- ◆ Inzamelproef Meerveldhoven en Zeelst.

Daarnaast geven ook het Eindhovens Dagblad, het Veldhovens Weekblad en de Ahrenberger aandacht aan onderwerpen op het gebied van duurzaamheid:

- ◆ Subsidie duurzame energie (ED 3x)
- ◆ Afvalplan (ED en AB)
- ◆ Contract restafval (ED)
- ◆ Afvalproef (ED 3x)
- ◆ WKK Dameco (ED en VW)
- ◆ Warme truiendag (ED)
- ◆ Greenkids (VW)
- ◆ Duurzaamste wethouder van Brabant (AB)
- ◆ Solartour (AB)
- ◆ Energiemanagement (AB)
- ◆ Overlast Airport (ED 2x)
- ◆ Opening rondweg/verlichting (ED)
- ◆ Energiecoöperaties (AB en ED)
- ◆ Opening zonnekade (AB)

Algemene informatieoverdracht over energiebesparing, duurzame energie en duurzaam bouwen vindt plaats via de lokale krant, de website en het Energieportal van het SRE. Bewoners kunnen bij de gemeente of de bibliotheek (tegen betaling van een borg) voor drie weken een zogenaamde Wattcher lenen, waarmee het stroomverbruik in huis kan worden bekeken.

Bijlage 2: Afkortingen

BOR	Afdeling Beheer Openbare Ruimte
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CO ₂	Kooldioxide
COM	Afdeling Communicatie
DE	Subsidie voor Duurzame Energie
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMVI	Economisch Meest Voordelige In- schrijving
EU	Europese Unie
EV	Externe veiligheid
Fte	Full-time eenheid
FSC	Forest Stewardship Council
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids- dienst
GPR	Gemeentelijke Prestatie Richtlijn
ILM	Innovatief Lucht Meetsysteem
ISO	International Organization for Stan- dardization
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Ver- nieuwing
IVN	Organisatie voor NME
LED	Light-Emitting Diode
LGR	Landelijk Grondwater Register
MFA	Multi Functionele Accommodaties
MOLO-B	Milieu Overleg Lagere Overheden voor Bestuurders
MPG	Milieuprestatieberekening
MSO	Afdeling Maatschappelijke en Stede- lijke Ontwikkeling
MUP	Milieu Uitvoeringsprogramma
NEN	Nederlandse Norm
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
POS	Stichting Projektgroep Ontwikkelings- samenwerking
PR	Afdeling Planrealisatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eind- hoven
OLO	Omgevingsloket Online
OZ	Afdeling Omgevingszaken
VN	Verenigde Naties
VOC	Veldhovens Ondernemers Contact

Greenkids bij potstal biologische boerderij